

НОВА ЗОРЯ

український греко-католицький часопис

Видання Івано-Франківської Митрополії Української Греко-Католицької Церкви. Виходить кожного тижня

★ Колонка редактора

У літню відпустку — з Богом!

У розпалі вирує літо! І незважаючи на те, що малеча та й не лише вони, мріють, аби ця пора року тривала якнайдовше, літні дні так бурхливо злітають. Але поки перед нами є ще більша половина літа, кожен має не лише право, а й обов'язок на заслужений відпочинок.

Звичайно, для когось це слово уособлюється з морським узбережжям, для когось — з гірськими походами, а для нашої малечі — з літніми християнськими таборами. Проте для багатьох воно продовжиться звичайним рутинним життям, важкою працею на полі чи на будові. Самозрозуміло, що в тій економічній ситуації, в якій опинилася наша держава протягом останніх десятиліть, далеко не кожен має можливість організувати собі відпустку, як це роблять в сусідніх європейських державах. Однак і європейці не всі є досить заможними. Проте кожен ще за півроку наперед організовує свою відпустку так, щоб «могли перезавантажитися», провести більше часу зі своїми рідними, відвідати цікаві місця, поєднати це також з духовним відпочинком.

Дуже часто українець, нарікаючи на економічну скруту, вдається чи не до рабських умов праці, і все це лише заради найкращого паркана, найкращого одягу для своїх дітей чи дорогого авто, щоб похизуватися перед іншими.

Пригадую історію з часів мого душпастирства в місті Мілані. Якось у храмі до мене підійшла українка на духовну розмову. Колір обличчя у неї був такий, ніби її артеріальний тиск досягав критично високих показників. Я її запитав, чи добре вона почувається і чи не потрібно викликати медичну допомогу. На що вона відповіла, щоб я не турбувався. Це всього лише почервоніння від фізичного перевантаження, яке вона отримала, прибувши з місця своєї праці з іншого кінця міста до храму пішки, а це понад 15 км. Крім того, ходьба була швидкою, щоб не спізнитись. На це я відповів, що ходити пішки дуже корисно, але не на такі довгі відстані та ще й у 37-градусну спеку, поцікавившись, чи раптом цього дня немає якогось страйку громадського транспорту. «Платити 1,50€ за метро!? Ні, краще дітям відправлю», — такою була відповідь моєї співрозмовниці.

Закінчення на стор. 2

Конституція України — основний закон держави

28 червня 1996 року депутатами Верховної Ради України була прийнята Конституція України — основний закон нашої країни, який встановлює основи життя суспільства та державного устрою, і володіє найвищою юридичною силою.

Слово конституція (від лат. constitutio — установлення, устрій, порядок). Конституція набула чинності майже через п'ять років після того, як Україна заявила про свою незалежність.

З моменту створення конституції вона була змінена кілька разів, але в 2014 році уряд вирішив повернутися назад до версії, створеної в 2004 році.

Спроби прийняти Конституцію в Україні робилися з перших років проголошення незалежності. У 1992-1993 роках під керівництвом першого Президента Леоніда Кравчука був напрацьований перший проект основного закону, проте він так і не був прийнятий.

У 1996 році була створена спеціальна парламентська комісія і 27 червня почався розгляд запропонованого документа у Верховній Раді.

Депутати працювали над проектом, залишаючись у сесійному залі всю ніч із 27 на 28 червня, після чого — 28 червня основний закон був остаточно затверджений.

Продовження на стор. 3.

Цей тиждень в подіях

1 липня

День архітектури України.
День Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

2 липня 1964 року

Владика Василій (ВЕЛИЧКОВСЬКИЙ) таємно хіротонізував на свого помічника о. Володимира Стернюка, ЧНІ.

2 липня

Міжнародний день спортивної журналістики.

5 липня

День звільнення міст Краматорська та Слов'янська від проросійських терористів.

Знову кличе Духова Криниця

Я буваю біля Духової Криниці досить часто і завжди задумуюсь: що змушує людей з усіх-усюд з Галичини та й цілої України, а навіть з-за кордону приїжджати сюди? Одних веде цікавість, для інших — це остання інстанція у надії на оздоровлення.

Продовження на стор. 3

Слово Боже в серці з храму понесем

На парафії св. Кирила і Методія (Крихівці — Івано-Франківськ) 18-23 червня відбувся літній ораторій. Оскільки цього року наша Церква пропонує більше застановитись над Святим Письмом, тому ми обрали тему табору та гімн, які б допомагали дітям роздумувати над Словом Божим.

Продовження на стор. 4

МОЛИТОВНІ НАМІРИ СВЯТИШОГО ОТЦЯ ФРАНЦИСКА ПАПИ РИМСЬКОГО ДЛЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА

Липень

Євангелізаційний:

Щоб самотні священики, які живуть душпастирською працею, скріплені дружбою з Господом і братами, відчували підтримку та заохочення.

Покровитель: мученик Леонтій

Життя за океаном

Отці Василіяни в Канаді

стор. 4

З архівних джерел

Отці Курдидики

стор. 5

Літні канікули

Відпочинок та оздоровлення в санаторії «Прикарпатський»

стор. 6

★ Прощі

У Маріямполі встановили новий рекорд України

У неділю, 24 червня, у с. Маріямпіль Галицького району відбулась щорічна проща родин до Чудотворного образу Матері Божої. Очолив спільну молитву Архієпископ і Митрополит Івано-Франківський Володимир Війтишин.

Проща до Матері Божої, прославленої в Маріямпільській Чудотворній іконі, традиційно тривала протягом двох днів. Її програма передбачала як насичену молитовну частину, так і духовно-мистецьку.

У неділю вранці, попри похмуру погоду, близько півтисячі осіб вийшли зустрічати Митрополита

★ Колонка редактора

Закінчення. Початок на стор. 1

Звичайно, що в любові до дітей цієї жінки немає меж, але... Важко працюючи за кордоном, економлячи кожний євроцент, українці дуже часто ніколи не провели спільно всією сім'єю хоча б один тиждень на морі чи в горах. І, погодьтеся, для цього абсолютно не потрібно їхати на Мальдіви чи в Альпи... Можливо, для цього достатньо не бути надто вибагливим у ремонтах свого помешкання чи в побудові паркану... До речі, для порівняння, в римських магазинах по ремонту ви не знайдете такого вибагливого і дорогого вибору плиток, шпалер та інших будматеріалів, якими вилискують українські магазини. Це про щось також говорить...

Коли батьки з великої любові до своїх дітей гнуть шию роками за кордоном, але жодного разу за ціле життя не поїхали разом на море чи деінде, чи не перетворюють вони самі себе на звичайнісінький банкомат?

Для кожного християнина важливо не вдаватися у крайнощі, щоб, незважаючи на життєві труднощі й негаразди, у довірі до Бога ми могли проживати кожен день у спокої й радості. Жити так, щоб кожен день, незважаючи на пору року, ставав для нас своєрідною відпусткою. І це правило стосується однаково як українця, так і будь-якого іншого європейця. Але крайнощів не бракує у кожному народі. Українці, будучи цілий рік на заробітках за кордоном, їдуть додому, щоб там ще обробити город, займаються іншими робочими справами і, звісно, на відпочинок у колі сім'ї у них за ціле життя ніколи не знаходиться часу або грошей. Італійці ж, до прикладу, дуже часто не турбуються надмірним побутом, нерідко в 60-річному віці вони ще живуть в орендованому помешканні, витрачаючи левову частку своїх прибутків на дорогі відпустки та харчування. Думаю, що одне і друге є дещо неправильним.

Повертаючись до теми літнього відпочинку та як організувати собі відпустку, думаю, що Святе Письмо може і тут нам допомогти та щось підказати. Звернімо увагу на Христа. Перед тим, як вийти до людей, Він перебуває на самоті. Але це не просто самота самого з собою. На самоті Він входить в діалог зі Сво-

ім Отцем Небесним. І робить це, як правило, десь на природі.

Нерідко ми нарікаємо, що молитва стає нам важким обов'язком. І звичайно так воно є, якщо ми, займаючись тисячами інших справ, ставимо її на останнє місце, щоб віддати Богові «борг». Спробуймо під час відпустки «перезавантажитись» також і в нашій молитві, адже наша віра не йде у відпустку. Чи пробували ви колись, відклавши життєві клопоти, прогулятися парком, лісом чи в горах і просто помолитися вервицю, Ісусову молитву, чи просто «Отче наш»? Помолитися саме там, де вся природа вказує на велич свого Творця? Чи не є це відпочинком? Для цього не потрібно складати цілий рік кошти...

Отож цього року ми ще маємо достатньо часу, щоб провести відпустку по-іншому. І неважливо, чи належимо ми до тих, хто матиме можливість поїхати до Туреччини, Болгарії чи в Карпати. Краще місце для доброго відпочинку може бути поруч нас: в моему селі чи місті, якого я не помічаю протягом року, бо заклопотаний важкою працею. Важливо, щоб, віднайшовши таке місце, яке говорить мені про Творця, я зміг там на самоті віднайти з Ним живий діалог. Ця самота не веде мене до ізоляції від ближніх, а, навпаки, в розмові з Творцем я готуюся до зустрічі з ближніми по-іншому. Відпочивши на самоті у стіп Господа, я стаю готовим від щирого серця поговорити з дружиною, чоловіком, дітьми, батьками. Відкрити їм усе те, що протягом року я не зміг їм сказати. Це може бути звичайне: «Я тебе люблю; пробач; зрозумій мене; увійди в мою ситуацію».

Відпочиваймо у стіп Господа, щоб ми, будучи ведені Духом Святим, зустрілися з нашими ближніми з відкритим серцем у наших сім'ях, у наших храмах, у спільних прощах, а згодом — і на дозвіллі. І для цього не завжди обов'язково їхати хтосьна-куди і витратити великі суми. Якщо в наших душах віднайдемо гармонію любові, то навіть звичайнісінький пікнік на природі у колі близьких і знайомих принесе нам більше відпочинку, аніж дорогий курорт, якщо там наші серця будуть закриті одні перед одними.

Бажаю усім гарного літнього відпочинку в гармонії з Богом та ближніми! о. Іван СТЕФУРАК, головний редактор.

Володимира. Парох храму о. Роман Дзюбак запросив Владика очолити богослужіння. Спільно з присутнім духовенством Архієрей відслужив Божественну Літургію, під час якої звернувся до учасників прощі з повчальним словом.

Так, на думку Митрополита Володимира, ім'я Марія зобов'язує до святості.

«В Україні близько чверть мільйона жінок та дівчат мають ім'я Марія, а тому Україна — така свята земля!», — переконаний Владика.

Загалом же, у своєму слові проповідник акцентував особливу увагу на важливості особи Пресвятої Богородиці в житті кожного християнина.

«Особисто для мене Пресвята Діва Марія є тим Божественним ідеалом, до якого маємо стремити впродовж нашого життя. Я переконаний, якщо б всі наші Марії щоденно молилися до сво-

єї Небесної заступниці, то не було би в світі ніякого зла», — поділився своїми роздумами Архієрей.

Після спільної молитви представники Книги рекордів України зафіксували новий рекорд — «Найбільша кількість жінок одного імені в одній локації». Усі вони попередньо пройшли реєстрацію, маючи при собі документ, який засвідчує їхнє ім'я. Загалом участь у прощі взяло понад півтисячі молільників, з них — 398 жінок з іменем Марія.

Владика Володимир подякував організаторам та усім присутнім за участь в прощі та молитві до Пресвятої Богородиці, яка прославлена в місцевій Чудотворній іконі. Опісля Митрополит вручив відповідні вітальні грамоти наймолодшій та найстаршій Марії, присутній на прощі.

Анна-Сабіна РУЖИЦЬКА.
Світлина автора.

★ Прощі

Християнські родини зібралися в Крилосі

Попри рясний дощ до відпустового місця завітало близько тисячі паломників. Усі вони об'єдналися у спільній молитві за Боже благословення для своїх родин.

У суботу, 23 червня, у с. Крилос Галицького району відбулася масштабна проща родин Івано-Франківської Архієпархії УГКЦ. Очолив моління Митрополит Володимир Війтишин.

Згідно з програмою прощі, паломники розпочали молитву з Молебня до Пресвятої Богородиці, який відслужив Ректор ІФДС прот. Олесь Будзак у співслужінні Голови комісії у справах родини о. Юрія Прилепського. Опісля парох с. Крилос о. Ярослав Жолоб коротко розповів про це святе місце.

Кульмінаційним моментом молінь прикарпатських родин став візит Архієпископа і Митрополита Івано-Франківського Владика Володимира. Його радо вітали з хлібом і сіллю у храмі Успіння Пресвятої Богородиці представники Івано-Франківських сімей.

Митрополит Володимир звершив Архієрейську Божественну Літургію у співслужінні присутнього духовенства, яке прибуло з усіх деканатів. У часі проповіді Архієрей звернувся до учасників прощі, наголошуючи на важливому місці, яке посідає сьогодні українська християнська родина. На його думку, саме проти сім'ї в наш час спрямовані основні напади з боку злих сил.

«Пресвята Родина, в планах Божого провидіння, стала ідеальним зразком кожної християнської родини, яка так часто є захитана, знищена, здепресована у сучасному світі», — звернувся Митрополит Володимир.

За його словами, Церква Христова виявляла і завжди виявляє глибоке зацікавлення сім'єю, підкреслюючи необхідність евангелізації, починаючи від підлітків, щоб привести їх до повної людської та християнської зрілості, поступового виховання та катехизації.

«Ми повинні пам'ятати, що святий подружній зв'язок установив сам Господь Бог, а Спаситель Ісус підніс її до гідності Святої таїни Нового Завіту. Тому подружжя — це річ свята!» — наголосив Владика.

Саме тому, — вважає Архієрей, — Свята Церква так рішуче боронить нерозривність подружнього життя, адже сучасні розлучення захитали основи життя родини в світі.

«Тому спішімо до стіп Пресвятої Богородиці, яка прославлена тут, у цій чудотворній іконі, несучи їй свої проблеми, клопоти, переживання... А вона, будьмо того певні, занесе наші моління до свого Сина, Який радо благословить усіх, хто бажає зі святістю провадити своє життя у родині», — заохотив проповідник.

Після спільної молитви Митрополит привітав присутніх та подякував за участь у прощі. Владика також вручив вітальні грамоти усім, хто спричинився до проведення цієї прощі.

Прес-служба
Івано-Франківської Архієпархії.

★ 28 червня – День Конституції

Конституція України – основний закон держави

Першою офіційною конституцією вважається Конституція США, прийнята 1787 року. З незначними поправками вона чинна і сьогодні. У Європі перші конституції були прийняті в Польщі та Франції в 1791 році.

Сучасна українська історична наука першою українською конституцією називає Конституцію гетьмана Війська Запорозького Пилипа Орлика від 5 квітня 1710 року. У 1710 році гетьман Пилип Орлик саме так назвав розроблений ним документ «Пакти та Конституції законів та вольностей Війська Запорозького».

В сучасній Конституції України затверджені всі основні права та обов'язки громадян. Також в ній затверджені повноваження всіх органів влади. Закони та інші нормативно-

правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати її змісту.

Ознаки Конституції України:

1. Конституція України має найвищу юридичну силу.
2. Конституція України є кодифікованим нормативно-правовим актом найвищої юридичної сили.
3. Конституція України є юридичною основою законодавства України.
4. Конституція України є основним законом держави, оскільки регламентує найважливіші і найзагальніші відносини у державі та суспільстві.
5. Конституція України є головним джерелом конституційного права.
6. Конституція України має постійний характер.

7. Конституції України властива пряма дія норм.

8. Конституція України є парламентською, оскільки прийнята спеціально уповноваженим суб'єктом — парламентом, тобто Верховною Радою України.

9. Конституція України має підвищену стабільність, яка забезпечується відповідною системою державно-правових гарантій.

10. В Конституції затверджені повноваження всіх органів влади.

Конституція необхідна для ефективного функціонування державних інститутів та установ, органів місцевого самоврядування, інших представницьких органів. Визначає територіальний устрій держави; принципи судочинства; визначає державну мову країни; гарантує право приватної влас-

ності; надає населенню країни громадянство; забезпечує право особистої свободи та приватного життя, свободу слова та вільного вираження своїх поглядів і переконань; надає право на працю, освіту, медичне обслуговування, право на житло, звернення до суду, право на отримання правової допомоги тощо.

Отже, Україна — суверенна, демократична, соціальна, правова держава. Україна є республікою. Конституція України — це документ для ефективної роботи влади, основний закон для ефективного державного управління, який гарантує права і свободи людини й громадянина. Конституція забезпечує демократичний розвиток суспільства і держави. Конституція забезпечує права народу на волевиявлення та на свободу вибору, забезпечує стабільність в державі та збалансовує роботу органів влади. Від того, як написана Конституція і які в ній закладені норми та принципи, залежить життя громадян і розвиток країни.

о. Іван СМІШКО,
юридичний відділ Івано-Франківського
Архієпархіального управління УГКЦ.

★ Святі місця України

Знову кличе Духова Криниця

Скільки про це чудотворне місце вже написано-переписано, а воно продовжує вабити і дивувати. Десятки фактів зцілення водою із цього джерела, цікаві гіпотези про розлом земної кори у цьому місці, який не несе руйнівної сили, властивість води зберігати однакову температуру, «чудо купання сонця» на Івана (на жаль, зараз джерело закрито, а не відкрито, як колись) — і це ще не все, чим приваблює прочан Криниця Святого Духа. Це місце унікальне і своїм розташуванням, і надзвичайною природою, яка заспокоює, і таємницею, яку береже великий камінь, яким прикрито витік води із нуртуючого джерела. Та й сама вода тут є у потрібній кількості, і це у той час, коли багато сіл потерпають від її нестачі. А вона тут тече собі постійно і так уже не десятиліття — віки.

Я буваю біля криниці досить часто і завжди задумуюсь: що змушує людей з усіх-усюд з Галичини та й цілої України, а навіть з-за кордону приїжджати сюди? Одних веде цікавість, для інших — це остання інстанція у надії на оздоровлення. Зрідка хто прибуває сюди відпочити або просто побути на природі. Однак мушу відмітити, що аура цього місця спонукає до молитви, а вона є тою ниточкою, котра з'єднує нас із Всевишнім. Власне Духова Криниця знаходиться у долині, яка називається Вишневець і, не виключено, що якийсь давній зміст захований у цій назві.

Зараз Духова Криниця переживає період розбудови. У цьому місці вимальовуються великі перспективи на

майбутнє. Тут споруджена Хресна Дорога, яка завершується символічним Гробом Господнім, котрий не має аналогів у нашому краї. Також недалеко у долині планується спорудити малу і велику купіль, щоб надати ще більшого значення культу води. У планах — звести на святому місці нову велику церкву. І все ж майбутнє цієї галицької святині, яка, до речі, визнана відпустовим місцем Івано-Франківської Митрополії УГКЦ,

я бачу за монастирем. Можливо, їх тут буде кілька — Іванівський (такий існував тут у період розквіту княжого Гали-

ча) та Святодухівський — адже місця для їх побудови є досить. Тоді Духова Криниця перетвориться на потужний паломницький центр, що буде виправдовувати і її духовну назву.

А поки що ростуть на щовбах біля криниці посаджені не так давно дерева, а з ними піднімається угору і велич цієї святині. Адже немає дня, щоб хтось не приїхав по воду чи на молитву. Та найбільше людей очікують на Різдво Івана Христителя. Цьогоріч свято Івана припадає на суботу, тож кількість паломників (у порівнянні з кількома попередніми роками, коли 7 липня було робочим днем), сподіваємось, зросте. Свято, очевидно, проходить традиційно. Однак, гадаю, воно матиме якийсь родзинку, адже традиційність також приїдається.

Проте це не головне. Головне те, з яким настроєм людина прибуде до Духової Криниці і з яким повернеться у суетний світ життя. Тож хай і душі, і серця прочан, котрі прибудуть цього літа на свято Івана Христителя до Духової Криниці, відчують очищення і побудуться того душевного тягара, який не дозволяє людині піднятися угору.

Іван ДРАБЧУК.

★ Прощі

Духовне оновлення медиків

Дванадцять працівників Івано-Франківської обласної дитячої клінічної лікарні взяли участь у VI-й Всеукраїнській прощі медичних працівників до ікони Матері Божої в селі Біличі Старосамбірського району Львівської області. Метою прощі було духовне оновлення кожного прочанина, адже дуже багато людей їдуть сюди для того, щоб помолитися до ікони та отримати від Господа ласки при чудотворному джерелі, яке знаходиться недалеко в лісі.

В селі є чудотворна ікона Матері Божої та джерело зі своєю історією.

В XIV столітті (точна дата цієї події не збереглася) пастухи з села Біличі випасали худобу в неділю, а отже пропустили Службу Божу. Отож вони молилися в той час, коли відбувалася Свята Літургія в церкві. Раптом у ясному світлі вони побачили Матінку Божу, а біля її ніг — джерело. Повернувшись

додому, пастухи розповіли про цю подію, а селяни згодом над джерелом побудували дерев'яну капличку та встановили хрест біля самої води. Багато чудес відбулося у цьому благодатному місці, особливо — зцілення незрячих людей.

Існує ще одна легенда. У пана, який володів цією землею, де було джерело, була сліпа донька. Вона часто хо-

дила із служницею до джерела та обмивала свої очі цілющою водою і з часом прозріла. Пан почав прославляти Бога та Богородицю і віддав це місце громаді в загальне користування.

Під час прощі медпрацівники дитячої лікарні побували на Архієрейській Божественній Літургії, на якій сповідались та причащались, а також на молитві за оздоровлення та отримали святе миропомазання, після чого відвідали цілюще джерело і попили води. Кожен паломник після прощі відчув легкість на душі, духовне та фізичне зміцнення.

Щиро дякуємо за організацію поїздки головному лікарю ОДКЛ Котурбашу Р.Й. та отцю Юрію Стрільцьову.

Працівники обласної
дитячої клінічної лікарні.

Життя за океаном

Отці Василіяни в Канаді та українська еміграція сьогодні

Місто Вінніпег в Канаді відоме тим, що тут проживає українська діаспора, яка знаходить свою тотожність в церкві та національній культурі. Час до часу сюди прибувають отці Василіяни з України з метою священничого служіння на парафії при Василіянському монастирі. Минулого року для такого служіння прибув о. Еміліян Ничак, ЧСВВ.

— Отче Еміліяне, Ви виїхали до Канади в грудні минулого року. Що можна зауважити у м. Вінніпег з перших днів перебування?

— Канадське місто Вінніпег вважає українськими звичаями, традиціями і культурою. І не дивно, адже понад 100 років тому сюди приїхали перші українці і дуже скоро Вінніпег, а точніше провінція (область) Манітоба була заселена великою кількістю українців (чи не найбільше у Канаді). Українці виїжджали в пошуках кращої долі. Проте, серед емігрантів були також жителі міст і сіл, яких не влаштувала економічна й політична нестабільність.

— Як, на Вашу думку, українська діаспора плекає свою культуру далеко від України, за океаном?

— У Вінніпегу діє українська школа Непорочного Серця Марії, яку свого часу заснували отці Василіяни. Ця школа унікальна тим, що в ній пропагується українська культура. Вона є такою популярною, що тут навчаються не лише українські діти, але й діти інших культур і народів, які, що мене приємно вразило, співають колядки та інші українські пісні українською мовою.

Кожного року саме тут, у Вінніпегу, відбувається багато різного роду українських та місцевих фестивалів, на яких українська діаспора гідно представляє українську культуру — неповторні та унікальні вишиванки, українські милозвучні пісні, а також українську їжу.

Такі слова, як «пирог» та «борщ», тут знають всі канадійці, як також і багато емігрантів з різних країн. І хоч більшість українців є англомовними, оскільки багато з них є вже п'ятим поколінням, однак є й такі, які знають українську мову на побутовому рівні. Звичайно, говорити проповідь для них українською мовою нема змісту, оскільки мова проповіді є високою, і людям, які виростили в англомовному середовищі, важко буде розуміти всі слова проповіді.

— З якими викликами зустрічаються українські емігранти в Канаді?

— Які можливі переваги чи благоустрій можна зауважити тут?

— Канада — країна з високим рівнем життя, але й життя тут складніше в тому значенні, що потрібно все робити вчасно. Тобто потрібно вчасно сплачувати податки, які справді використовують для добра людей і розвитку цивілізації.

Наприклад, водійські права тут неможливо «купити», давши за це хабар, завдяки цьому рівень смертності на дорогах з кожним роком знижується.

Завдяки надійній системі кредитування звичайна людина без вищої освіти може дозволити собі будинок, авто (цей засіб тут має кожна людина) та інші матеріальні речі, необхідні для життя. А тому люди, які сюди приїжджають з інших країн, зокрема й з України, почуваються захищеними. Взагалі, Канада — соціальна країна, — тут люди справді чуються в безпеці. Дійсно, життя в Канаді цікаве, та буває й таке, що ті, які не змогли пристосуватися через різні причини до західного рівня життя, залишають Канаду.

— Який клімат у м. Вінніпег і чого варто чекати тим, хто туди прибуває?

— Клімат у Манітобі непростий — зима довша, ніж літо. Однак, Вінніпег — найбільш сонячне місто у Канаді — 250 сонячних днів у році, і навіть взимку світить дуже яскраве сонце. Влітку надзвичайно тепло — фрукти та овочі дуже швидко досягають. Вінніпег приваблює красою доглянутих

міських парків, де можна відпочити з друзями чи сім'єю. Сама по собі провінція Манітоба характерна сільськогосподарською діяльністю.

Я прибув до Канади минулого року в грудні, і саме тоді потрапив на святкування Різдва Христового за новим стилем. Разом з парафіянами ми відвідували з Різдвяною колядою наших українців у них вдома. Таким чином, вже від початку я мав нагоду познайомитися з українською діаспорою. І хочу сказати, що українські люди тут щирі й доброзичливі. До прикладу, підтвердженням цього є Українська Католицька Ліга жінок (УЛЖ) Канади при нашій парафії, яка допомагає фінансово тим українським дітям з парафії, котрі вступають на навчання до університету. На кожен рік навчання в університеті УЛЖ жертвує 1000 доларів на кожного студента. Також займається іншою добродійною діяльністю.

— Яке Ваше враження про життя парафії, де Ви служите?

— Парафія, при якій я маю служіння, дуже дружна. Ці люди, а точніше ще їхні батьки вклали багато праці і власних зусиль, щоби побудувати чудовий храм, який зараз вони мають. Недаремно кажуть: «Українські церкви на варениках побудовані».

— Що би Ви хотіли побажати українцям, які виїжджають в пошуках кращої долі до інших країн?

— Чи ми виїжджаємо на довший, чи на коротший термін до інших країн, важливо пам'ятати про своє походження, мову і культуру, бо ми є українцями всюди, незалежно від країни, в якій перебуваємо. Якщо маємо можливість допомагати українцям різними способами та засобами, які більш доступні в розвинутих країнах, то це є виявом солідарності з тими, хто перебуває в Україні.

Розмовляв о. Герман НИЧАК, ЧСВВ.

Жива парафія

Слово Боже в серці з храму понесем

На парафії Святих Кирила і Методія (Крихівці — Івано-Франківськ) з 18 по 23 червня відбувся літній ораторій. Оскільки цього року наша Церква пропонує нам більше застановитись над Святим Письмом, тому і ми — с. Марія Оранта та с. Марія Благовіщення, разом з отцем Петром та отцем Йосафатом обрали тему табору та гімн, які б допомагали дітям роздумувати над Словом Божим.

Наша тема «Слово Боже в серці з храму понесем» мала допомогти дітям та й всім нам, дорослим, зосередитись на слуханні Святого Письма та, роздумуючи про нього, вчитись застосовувати Боже навчання у щоденному житті.

Щодня о. Петро на Службі Божій проповідував по Євангельських притчах про Доброго Самарянина, про Сіача, про Немилосердного Слугу, про Блудного Сина та про смоковни-

цю, підкреслюючи цим, яких чеснот нас вчить кожна з них. Всі учасники, а їх було щодня понад 80, добре запам'ятали гімн табору, особливо навчилися співати приспів: «Позабудь у храмі про свої турботи, разом з ангелами Богові співай, пам'ятай, що Служба Божа — це Христа нова Голгота, на якій Його самого не лишай».

Кожен день був дуже насичений: починали ми з молитви, після чого чотири команди, які мали за покровителів чотирьох Євангелістів, змагались у різних спортивних естафетах, а потім ми всі спільно молились на Службі Божій. Після такого насиченого ранку, звичайно, всі з нетерпінням чекали на смачний обід, який готували наші матері та бабусі. Опісля на всіх учасників нашого літнього ораторію чекали різні гуртки: малювання на каміннях, аплікації, театральні сценки, квілінг. Ну і звичайно, щодня всі діти брали участь у «Великій грі», це були «Футбол у зв'язках», «Живі шашки», «Водний волейбол» та «Чотири Євангелісти».

Хоча цей час був дуже насичений, помітно було, як всі діти щодня більше і більше подружились між собою,

особливо це було помітно між нашими аніматорами, які були закріплені за кожною командою, але радісно старались помагати іншим командам. У п'ятницю, передостанній день нашого ораторію, ми всі здійснили поїздку до м. Стрися, де мали Службу Божу у Катедральному Соборі Успіння Пресвятої Богородиці та молились перед чудотворною іконою Лиської Богородиці, а опісля відвідали зоопарк Лімпопо.

Субота — день, якого чекали всі, щоб нарешті дізнатись, хто переміг у цих веселих, але й вимогливих змаганнях. Переможцями стала команда святого Євангеліста Івана. Це правда, що у будь-яких змаганнях є перші та другі місця, однак можемо сказати з великою впевненістю, що кожен з учасників нашого ораторію докладав усіх зусиль, щоб якнайкраще взяти участь. Дякуємо Богові за ласку проведення ораторію, а також усім нашим помічникам — старшим і молодшим, які так віддано і радісно помогли у його здійсненні.

Сестри-катехитки.

★ 3 архівних джерел

Отці Курдидики

Наші творчі пошуки настільки різнобічні, що ми й самі не знаємо, про кого будемо писати наступну статтю. Просто щоразу, коли під руки потрапляють імена невідомих діячів, про них хочеться розповісти більше. Звісно, закінченому варіанту публікації передують напружена пошукова робота, але результат завжди тішить. Адже для наших сучасників відкриваються забуті імена історичних діячів, зокрема священиків, про яких ми, безперечно, маємо пам'ятати.

Сьогоднішня наша розповідь про трьох священиків із трохи незвичним прізвищем Курдидик. За сучасною картою прізвищ в Україні зараз проживає 181 людина із таким прізвищем. Найбільше їх є у Галицькому районі Івано-Франківської області, а саме у селах Бовшів (52) та Задністрянське (колишні Нові Ганнівці) (21), а також у м. Красний Луч (з 2016 р. — Хрустальний) Луганської області (17). З Бовшева походять і наші священики.

Перший з них — отець **Василь Курдидик**, 1863 р. н. Закінчив Греко-католицьку духовну семінарію у Відні. Рукоположений 1888 року і направлений на парафію у с. Ганнівці Галицького району. У 1890–1894 рр. працював систематичним сотрудником у львівській парафії при церкві Святої Параскеви П'ятниці.

Пізніше о. В. Курдидик отримав канонічну інституцію на парафію Чернівців Збаразького деканату (повіт Збараж), де працював аж до смерті. Під час Першої світової війни опинився серед священиків, інтернованих австрійською владою. Був прихильником русофільства: вже як парох у Чернівцях брав активну участь у діяльності Товариства імені М. Качковського.

Отець Василь свої знання старався використовувати у повсякденному житті. Його суспільно-просвітницька діяльність, незважаючи на його погляди, завжди мала великий вплив на оточуючих. Родинне тепло, повага до кожного, прагнення до поширення знань і любов до мистецтва були основними чинниками у вихованні дітей — і власних, і чужих. Славився о. Василь дуже гарним голосом і цей дар передався його старшому сину — Олександрю (він, до речі, народився у Ганнівцях у 1889 р.).

Помер о. Василь Курдидик 19 грудня 1919 року. Після смерті о. Василя сім'я Курдидиків опинилася у глибокій матеріальній скруті. В листах до сина Олександра мати просила про допомогу, тож йому довелося залишити Київ, де він тоді перебував, та повернутися до Львова.

Як бачимо, сином о. Василя Курдидика був співак (баритон), педагог Олександр, який, перебуваючи у Києві після Першої світової війни, узяв собі псевдонім Карпатський. Він виконував головні ролі у багатьох постановках. Був одружений із прекрасною піаністкою Олександрою Бабарікіною, з якою виховали дочку Тетяну. Помер Олександр Курдидик-Карпатський у 1964 році у Львові.

Другий з плеяди священиків, який також народився у Бовшеві, — це о. Дмитро Курдидик.

Дмитро Курдидик (1868–1933 рр.) — громадський та політичний діяч, автор віршів духовної тематики, організатор перших зібрань і активний член товариства «Просвіта», режисер драмгуртка.

Він народився 15 вересня 1868 року в с. Бовшів нині Галицького району Івано-Франківської області. Закінчив теологічний факультет Львівського університету. Висвячений 8 грудня 1895 року Кир Юліаном Куїловським. Після висвячення працював священиком у селах Борщівського повіту, що на Тернопільщині, зокрема був сотрудником однієї з церков у Заліщиках (1897), сотрудником у Іваньковій деканату Скальського, настоятелем однієї з церков м. Борщева (1899–1903 рр.), с. Циган Борщівського повіту (1903 р.).

Проявив себе активним учасником культурно-освітнього товариства «Просвіта» та інших громадських організацій. Зокрема у с. Старі Заліщики (тепер частина міста), він власноруч написав листа до Головного Виділу «Просвіти» у Львові про затвердження рішення щодо заснування читальні в цьому селі і про те, щоб Головний Виділ подарував книги. Пізніше віддав багато сил для переходу духовенства наприкінці XIX ст. з позиції москвофільства на українську орієнтацію.

З метою розвитку місцевого театрального мистецтва правління Борщівського осередку «Просвіти» у 1903 році посприяло створенню «Кружка любителів нашої сцени», головою якого

став місцевий священик, великий прихильник і популяризатор українського театру о. Дмитро Курдидик. Також він у Борщеві організував дитячий хор, який супроводжував ранкові богослужбові відправи. Відомим є той факт, що о. Дмитро Курдидик звертався листом до М. Грушевського як авторитетного історика з проханням визначити художню цінність образів з церкви в с. Цигани під Скалою-Подільською на Борщівщині (Тернопільщина). На жаль, про відповідь на лист невідомо нічого.

У 1914 році священик пережив російську інвазію (з латинської «вторгнення» — **І.Д.**) і про свої переживання навіть пізніше написав до газети «Діло» (часопис за 18 серпня 1917 року). На початку 20-тих років минулого століття о. Д. Курдидик, парох Циган, був призначений деканом Скальського деканату. Мав крилошанські відзнаки з 1920 року. Помер 17 січня 1933 року в с. Цигани теперішнього Борщівського району Тернопільської області.

З інтернет-ресурсу нам вдалося з'ясувати, що у отця Д. Курдидика було два сини. Обидва вони (щоправда не знаємо їхніх імен) після війни емігрували до Канади. Один з них був священиком, але перейшов у православну віру, де був активним на своїй парафії у Вінніпезі, а другий — інженером і редактором (редагував газету «Канадійський фермер»).

Третім священиком уродженцем Бовшева є о. Петро Курдидик.

Петро Курдидик народився у 1877 році у с. Бовшів. Походив із сім'ї рільників Симеона Курдидика та Марії з дому Атанюк. Відомо, що перед висвяченням він одружився із Стефанією Стеблецькою, батько якої Рафаїл обіймав високу посаду у податковому уряді Галицького намісництва. Хоча він був одним із засновників товариства «Просвіта», проте намір дочки вийти заміж за випускника Львівської духовної семінарії Петра Курдидика не схвалював. Він вважав його не рівним собі, проте молоді вирішили інакше.

Працював о. Петро Курдидик спочатку сотрудником на парафії у м. Підгайці з 1905 по 30 грудня 1908 року у церкві Успіння Пресвятої Богородиці. На початку 1909 року о. Петро Курдидик разом з родиною переїхав на нову парафію до села Покропивна теперішнього Козівського району Тернопільської області, де працював десять років аж до своєї смерті.

Тут пережив і Першу світову війну, і події Першого листопада, про які найстарший син Курдидиків — Анатоль

пізніше описав у споміні «Мій райдужний Перший» (листопад. — **І.Д.**). Ось уривок із тих спогадів: «Я з братами приїхав з Тернополя, бо там... таке діялося, що навчання в половині жовтня припинили... Щось творилося: батько кудись і чогось до Тернополя щодень-щодва їздив. У батька в канцелярії щось вечорами обговорювали найстатечніші й найповажніші... А того дня в хаті, на приходстві, зранку було ніби на ярмарку: приходять, відходять, викрикують, падають якісь доручення, прилітають звідкись вісті...».

На другий рік після згаданих подій о. Петро Курдидик помер. Він заразився тифом, здійснюючи пастирську послугу серед парафіян у часи катастрофічного поширення тифозної пошесті. На його могилі у Покропивній вказані дати життя: 1877 — 1919 роки.

Найстаршого сина о. Петра Курдидика ми уже згадали. Це Анатоль-Юліан Курдидик (1905 р.н.) — український письменник, поет, журналіст, громадський діяч, упорядник книжок, автор передмов і приміток до книг. Виступав під псевдонімом Анатоль Бовшівський, що спонукало окремих дослідників вважати і його уродженцем цього села. Проте він народився у м. Підгайці на Тернопільщині, пізніше емігрував до Канади, де і помер. В Підгайцях народилися ще два його брати: Рафаїл-Ярослав (1907 р.н., письменник, журналіст, останні роки теж проживав у Канаді) та Миколай-Мирон (1908 р.н.).

Сестра Лідія (по чоловікові Сметанюк) та Євген Курдидики (1916 р.н.) народилися уже в с. Покропивна. Євген був наймолодший із семи дітей о. П. Курдидика. Після Другої світової війни він теж емігрував до Канади. Там був знавцем та колекціонером української старовини, співробітником українських галерей і музеїв у цій північно-американській країні, активістом громадського життя канадських українців.

Ось такими є короткі біографічні довідки про священиків Курдидиків. На жаль, нам не вдалося простежити, чи були вони близькими родичами між собою, чи просто однофамільцями. Можливо, хтось із компетентних читачів (зокрема, представників родин) цю ситуацію з'ясує. З іншого боку, цікавою є доля Курдидиків-молодших, тобто дітей описаних нами священиків. Як на нас, це благодатне поле уже для наступних дослідників. Адже у порівнянні з батьками вони досягли в житті більших висот.

Іван ДРАБЧУК,
співробітник Національного заповідника «Давній Галич».

Тим, хто нас ненавидить і кривдить, прости, Господи, добродійцям нашим добродіє. Братам і родичам нашим дай те, чого вони просять для спасіння і життя вічного. На немічних споглянь і зцілення подай.

Покермай тими, що на морі; тими, що на землі і в повітрі подорож справляють, відпущення гріхів даруй. Тих, що заповіли нам, недостойним, помолитися за них, помилуй з великої Твоєї милости.

Пом'яни, Господи, раніше спочилих отців, матерів, братів і сестер наших, і упокой їх там, де світить світло слави Твоєї.

Пом'яни, Господи, братів наших поневолених і визволи їх від усякої небезпеки. Пом'яни, Господи, і тих, що дари приносять і благо творять у святих Твоїх церквах і за вбогих пам'ятають, і дай їм те, чого вони просять для спасіння, і життя вічне.

Пом'яни, Господи, і нас, смиренних, грішних і недостойних рабів Твоїх, і просвіти наш розум світлом Твоїм, і провадь нас по стежках заповітів Твоїх, молитвами Пречистої Владичиці нашої Богородиці і Вседіви Марії, і всіх святих, бо Ти благословен єси на віки віків. Амінь.

★ Літні канікули

Відпочинок та оздоровлення в санаторії «Прикарпатський»

Літні канікули — прекрасна пора! Всім батькам хочеться, щоб їхні діти провели цей час з користю, щоб їх відпочинок був організований правильно.

Роман Мельник кілька років тому очолив державний заклад «Дитячий спеціалізований санаторій «Прикарпатський» Міністерства охорони здоров'я України», який розташований в самому центрі м. Яремче. Сюди приїздять діти зі всієї України, як на гірський курорт.

— Романа Михайловичу, яка історія даного закладу?

— Яремчанщина славилась тим, що сюди ще за часів Австро-Угорщини їздила оздоровлюватись вся еліта з Європи. Був навіть поїзд «Західний експрес», який возив панство до Галича. Одна частина сплавлялась по Дністру, а інша залишалась в Яремче. Вважалось, що хто побуде в цьому гірському кліматичному поясі 15 днів, той матиме імунітет від туберкульозу.

З тих часів на території 9 гектарів збереглись польські вілли. Місцеві люди розповідають, що це один поляк набував їх для своїх доньок. Спочатку в них облаштували санаторій для дорослих, потім переробили на доросло-дитячий, а з 2008 року — тільки дитячий. Спочатку він був на 250 ліжок, а після анексії Криму додали ще 50 ліжок. Тут відпочивають, навчаються та оздоровлюються діти зі всіх куточків України. Кожна область має свою квоту, затверджену Міністерством охорони здоров'я.

— Які послуги надає санаторій «Прикарпатський»?

— Санаторій спеціалізується на реабілітації дітей віком від 7 до 14 років після перенесених захворювань органів дихання (зокрема туберкульозу та астми). В гострий період до нас ніхто не потрапляє. Це діти, які пролікувались, а до нас приїздять на реабілітацію, щоб у майбутньому не хворіти.

Сьогодні захворювання дихальної системи в державі, на превеликий жаль, посідає одне з перших місць. Тому потреба в такому санаторії дуже велика. Кожна дитина, яка тут оздоровиться, для держави зекономить великі кошти. Тільки Івано-Франківська область має 186 тисяч інвалідів. Щоб не поповнювати цю армію хворих, ми займаємось оздоровленням всіх дітей.

Заклад протягом всього року надає лікарські послуги (педіатр, стоматолог, реабілітолог), є також фізпроцедури. Тут дітям роблять масажі, проводять лікувальну фізкультуру, вони п'ють фіточаї, пінно-кисневі коктейлі. Діють соляна кімната, ароматерапія. У санаторії є п'ять корпусів, які розміщені на території 9 гектарів. Є можливість тимчасового перебування батьків.

Коли тут ще було доросле відділення, то приїздило багато шахтарів з Донецька та Луганська. Вони просто не могли надихатись свіжим Карпатським

повітрям. Діти, які потрапляють в цей клімат, упродовж тижня акліматизуються. Путівки безкоштовні, Міністерство охорони здоров'я їх оплачує. У нас п'ятиразове харчування, в навчальний період діє школа для учнів 1-9 класів.

Дітей обслуговують 17 лікарів, 65 медичних сестер. Працюють рентгенкабінет, лабораторія. Матінка-природа нам дуже допомагає, на 50 відсотків робить за нас нашу роботу. Клімат та листяно-хвойні ліси створюють великий лікувальний ефект. За рік тут оздоровлюються дві з половиною тисячі малих українців.

— Як змінюється заклад з роками?

— За два останні роки руками працівників санаторію зроблені ремонти. Старі корпуси оббиті дерев'яною вагонкою, встановлено нові санвузли, щодня можна приймати душ. Оновлений клуб дозволяє, де постійно відбуваються конкурси «Міс корпусу», «Міс санаторію», «Краща пісня», «Кращий танець», «Поезія», «Повітряні кульки», «Поїдання бананів», «На кращу зачіску».

Проводяться прогулянки на оглядовий майданчик «Вершина», звідки відкриваються неймовірні краєвиди міста, екскурсії в екотуристичному візит-центрі. Діти також відвідують реабілітаційний центр для тварин на базі вольєрного господарства, де юні екологи знайомляться з жителями карпатських лісів.

З харчуванням у нас нема жодних проблем. Міністерство виділяє достатньо коштів для п'ятиразового харчування. Беремо участь в тендерах. Ретельно ставимось до постачальників, упродовж року виганяємо тих, які не справляються. Вибираємо нових постачальників, бо дитяче харчування повинне бути найкращим.

Я пишаюсь колективом, наші працівники — молодці. Можливо, завелике навантаження лягло на них за останні роки, але вони все витримали. У нас ще непочатий край роботи, хочемо багато чого змінити в побуті, щоб дітям було ще краще.

— А як з національно-патріотичним та морально-духовним вихованням?

— Завдання нашого закладу, щоб діти, які приїздять з Одеси, Сум, Дніпра, Харкова, запалились нашим гуцульським духом. Відзначаємо усі національні та релігійні свята, особливо

Великдень та Різдво. Тут навчають дітей колядок, маївок, а також готувати банош та грибну юшку. Наприклад, на Спаса вечерея відбувається на вулиці. Столи накриті, проводимо різні конкурси, використовуючи овочі та фрукти. Кожен корпус готує свою презентацію. Популяризуємо нашу культуру.

Я дуже вдячний громадській організації «Борщик дорянський», яка допомагає бійцям АТО. Ми з ними співпрацюємо. Руками дітей ми плетемо маскувальні сітки на фронт. Їхні волонтери плели місяць, а наші діти — за день. Коли усі плетуть, то в той час на сцені звучать патріотичні пісні, діти розповідають вірші. Сльози накочуються на очі, коли це бачиш.

Пригадую випадок. Всі діти плетуть маскувальні сітки, а два хлопчачки сидять. Підходжу, питаю, чому не долучаються. Кажуть: «А ми плювати хотіли на твою сітку, ми з Криму!» Нічого їм не відповів, не переконував, бо хлопці — немалі. Підійшов до наших, прикарпатських дітей, попросив поговорити з тими «козаками». Через 10 хвилин уже усі стали патріотами. Що вони їм сказали — не знаю! Як зуміли переконати в патріотизмі — невідомо, але зуміли! З фронту приходять до нас подяки, приїздять бійці. Ми розписуємо прапори з побажаннями дітей і передаємо їм на фронт.

Тісно співпрацюємо з Національним природним парком, за що дуже вдячні п. Володимир Слободяну та п. Лесі Гайдук. Наші діти відвідують зоопарк, музеї, там їм читають лекції. Все, що є в Яремче, наші діти оглядають, скрізь бувають. Відвідують храми.

На території закладу є капличка, вона завжди відчинена. Діти можуть в будь-який час сюди зайти. Коли я очолював департамент охорони здоров'я в області, то тісно співпрацював з о. Русланом П'ястою, головою комісії у справах душпастирства охорони здоров'я Івано-Франківської Архієпархії УГКЦ. Наша співпраця мала великий результат. Сьогодні Івано-Франківська область серед найкращих, бо має понад 100 медичних капеланів.

Якби не було так багато конфесій в Україні, то вже був би прийнятий законопроект і капелан був би включений у штат колективу офіційно. З різних конфесій до нас приходять отці: і з монастиря з Дори, і з Яремче. До дня Конституції виступатиме місцевий гурт, буде жива музика.

Співпрацюємо з благодійниками. В Яремче є 207 готелів, понад 600 садиб, які приймають туристів. Місяць тому я звернувся до Асоціації готельєрів, пояснив, що ми виховуємо для них майбутніх клієнтів. Колись вони привезуть своїх дітей в санаторій, а самі підуть відпочивати в їхні готелі. Тому важливо, щоб уже тепер вони вкладали свої кошти, щоб покращити побут у санаторії, щоб дітям було комфортніше.

Першими відгукнулись на наші прохання про допомогу власники готелів: «Красна Садиба», «Ведмежа Гора», «Станіславський» та житель м. Яремче Микола Щербаків. Хочемо зазначити, що ця допомога була вкрай необхідною і корисною для санаторію.

Ірина Кучак, старша медсестра санаторію, розповіла, що для дітей зроблено дуже багато. Є голубники з породистими голубами, кролики, карликові кури. Діти мають можливість милуватись, фотографуватись. Дуже багато квітів з'явилося на території. Їдальня повністю оновлена. Пані Ірина наголошує: «Однак після ремонтів не хочеться заносити в чисті приміщення старі речі побуту. Ми звертаємось до всіх людей доброї волі, будемо вдячні за будь-яку Вашу допомогу... Сьогодні санаторію вкрай необхідні: ліжка, матраци, подушки та ковдри... Наші контакти: 2-27-78, 098-808-50-48».

Іван Трофанюк, працівник санаторію, доглядає за голубами. Іван Михайлович слідкує за гігієною птахів, годує їх, розповідає дітям, що хліб для них шкідливий, бо містить дріжджі. Голуби харчуються зерном, кукурудзою, живуть 15 років. Іван Михайлович любить свою роботу, каже, що тут відпочиває душою. Спортивні голуби літають і постійно повертаються на своє місце.

Вихователь Василина Шамала працює в санаторії з 1979 року. За спеціальністю вона — вчитель іноземних мов, а під час канікул — вихователь. Жінка розповідає, що тут відпочивають діти з різних сімей. У них різні характери, виховання, та за місяць потрібно до кожного знайти чарівний ключик, щоб дитина почувалась, як вдома. Тому підхід до кожного індивідуальний.

Волонтер Галина Студеннікова привозила на місяць дітей з прифронтового Торецька (Донбас). Один з її найяскравіших спогадів, а саме запитання, які, не замислюючись, задавали їй торреччанці: «Галино Геннадіївно, ми чули, що ви групу дітей на Західну Україну везете? А ви свою внучку теж відправляєте? А з ними нічого не трапиться?»

Розвіюємо міфи про бандерівців. Схід і Захід — разом! Наші діти — в Яремче. Серед них — і моя внучка! Це діти не олігархів і навіть не шахтарів, а ті, хто сиділи в підвалах, ховаючись від снарядів російських найманців. Діти, які іншої країни не знають. Вони — українці. І ми, дорослі, за них відповідальні!»

Розмовляла Юлія БОЄЧКО.

На світлині: вихованці санаторію «Прикарпатський».

★ На життєвих перехрестях

Знаю, що ніколи не потрібно опускати руки

Якось мені подумалося, якою людиною я була колись: ні злою, ні доброю, такою, як і всі. Вийшла заміж молоденькою з великої любові, та після весілля чомусь все змінилось. Вже з висоти років зрозуміла, що винити в тому потрібно себе саму, а не чоловіка. Будучи вже одруженою, поводила себе зі своїм чоловіком дуже пристойно, аж занадто пристойно. Від такої поведінки віяло холодом. Але так вважалося правильним. Годинами обговорювала з мамою наші сімейні труднощі, вислуховувала її критику в бік мого чоловіка. Згодом все це виливала йому. Як і треба було сподіватися, чоловік почав затримуватися на роботі, в компанії друзів, де його, на відміну від мене, всі поважали та любили.

Просіть і дано буде вам, шукайте і знайдете. Стукіть і двері відчиняться перед вами. Хто просить, отримає; хто шукає, завжди знайде; і відчиняться двері перед тим, хто стукає.

(Мт. 7:7,8)

Коли діти вирости та вступили до університету, я, як і всі, поїхала заробляти на навчання. Чоловік залишився вдома, чи краще сказати, в колі друзів. Гарний, молодий, товариський, ще й з чудовою квартирою (купленою за його гроші). Відразу знайшлися ділові люди, які взяли чоловіка на роботу, а квартиру — в оренду під офіс. Все спочатку виглядало досить солідно: бухгалтерія з десятком персоналу. Чоловік працював старанно, не шкодуючи ні сил, ні здоров'я, говорив, що заробить великі гроші, витягне мене з заробітків. Але замість грошей підливали йому оковитої, годували обіцянками, наговорювали на мене. Часто насміхалися перед доньками, кажучи: «А де то мама такі гроші заробляє, що донька так гарно одягається?». Кому мала тоді пояснювати, що той «гарний» одяг купувала на неапольських базарах по 1 €, тулячи до купи кожен зароблений гріш? А на завершення ще й якась приятелька попросилася пожити до нашого дому, мовляв, вдома чоловік б'є.

Дякувати Богу, що на ту пору я отримала документи і одразу ж додому. В той час якраз донька виходила заміж. Чоловікові не видали заборго-

ваності по зарплаті навіть з такої нагоди, хоч були першими гостями на весіллі. А я чоловіка все весілля тримала за руку, та не з великої любові, а щоб не напився. І так весь час, що була вдома, куди ідемо — ішли разом. Хоч люди дивилися скоса і за плечима негарно говорили. Дехто казав, що повинно бути соромно водитись за руки.

А я гордо відповідала: «А чого соромитися? Я ж свого чоловіка взяла за руку, а не чужого». А він, розгублений, плакав, як дитина. Просив пробачення за завдані кривди. Не скажу, що вірила йому тоді. Та не могла зламати присягу, що дала на шлюбі, не могла подати на розлучення. Підняла гордо голову і заради сім'ї, дітей робила вигляд, що у нас все чудово. Навіть тоді, коли на вулиці одного разу зустріла ту «приятельку», то та знітилася, можливо, злякалась, що кинусь на неї з кулаками чи обзиватиму. А я, усміхаючись, їй кажу: «Дякую, що опікувались моїм чоловіком за моєї відсутності».

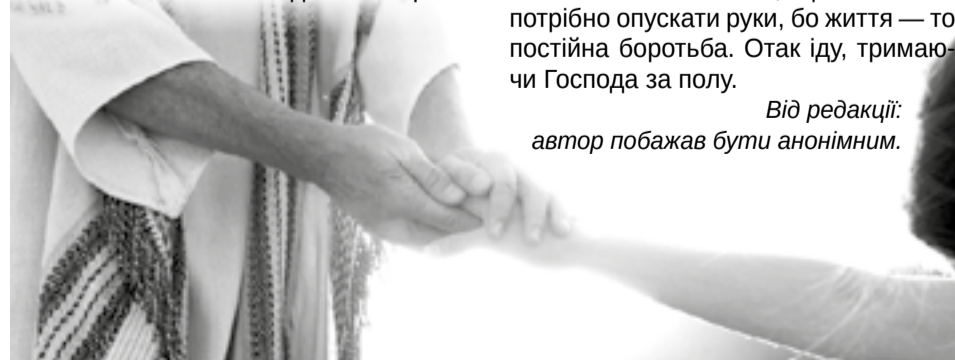
Коли повернулася до Італії, одразу ж подала документи на об'єднання сім'ї. Та той процес довго тягнувся, чоловік вже почав зневірюватися. А злі люди «підтримували», підливаючи горілку. Чоловік почав важко хворіти, а я падала кожен день на коліна і не просила щасливого подружнього життя, а тільки, щоб він приступив до сповіді, а на все інше — Божа воля. І чудо сталось аж двічі, бо двічі лікарі ставили смертельний діагноз, а він вижив.

Горілка отруїла розум, у 45 років почався склероз, який буває тільки у старих людей. Лікарі казали, що то буде доросла людина з дитячим розумом. А я далі просила Господа сили нести той хрест, хоч знала, що не маю сил. У такому страшному стані я його привезла до Італії. Знайомі тільки бічкались: «Що ж ти з ним там будеш робити?». Я не знала... Жила день за днем і дякувала за все, що Бог посилав. Хтось із заробітків будинок збудував, набув розкоші, а я дякую Богу, що багато років працювала, щоб витягнути чоловіка з біди. Чоловік потроху почав приходити до себе, зараз працює і мало хто знає про його минуле та страшні діагнози.

Діти, з ласки Божої, мають дах над головою, машини. Всі працюють, знають ціну власним грошам і живуть дружно.

А я живу, дякуючи Господу за кожен прожитий день, не складаю грандіозних планів. Але знаю, що ніколи не потрібно опускати руки, бо життя — то постійна боротьба. Отак іду, тримаючи Господа за полу.

Від редакції:
автор побажав бути анонімним.

Господи! Я є втомлений життям, втомлений собою й іншими.

Не знаю...

Часом я маю злість на все і на всіх. Чому так, Господи, як людина хоче любити це життя і любити інших?

Це тому, Господи, що я ходжу втомлений, виснажений і навіть дрібниці виводять мене з себе.

Раптово маю охоту покинути усе: Мій Ідеал, мою Любов, мої компроміси... Покинути і втекти від життя.

О так! Якби я міг втекти! Втекти від цієї нудьги, що гнітить мене, цієї непевності, яка ранить мене, від цієї втоми, що від неї болить моє тіло.

Однак, знаю, що треба жити, що треба боротися, постійно бороти-

ся, що треба йти далі, кажучи своє «Так». Але як, Господи?

Коли сили мене покидають... Коли ніхто мене не розуміє? Коли я сам?...

Ти знаєш, Господи, що я маю добру волю. Знаєш, що хочу жити і любити, але я надто убогий і знесилений, надто непостійний...

Не зарахуй мені, Господи, моїх упадків... Пам'ятай ті всі рази, коли я піднімався, з жалем у серці, за мою слабкість, але готовий до зміни.

Потребую сили, Господи... Потребую відваги.

Я є втомлений прочанин і знаю, що життя продовжується, що Любов існує, і що потрібно йти. Господи, уповаю на Тебе у моїй прощі.

★ 3 поетичного блокнота

Як часто боїмось хреста

Як часто боїмось хреста і як від нього утікаєм.

В житті дорога в нас не та, Усе — не так, як ми бажаєм.

Чому Бог те не дав мені?

А комусь дав багато більше?..

Ми ж всім завдячуєм Тобі,

Але не бачимо, як ліпше.

Ісусе, боїмось Тебе

У життя наше допустити,

Бо як пізнаємо Тебе, Не зможем так, як хочем, жити. Бо Ти вчиш брати нас хреста і прямувати за Тобою, Очистить душу від гріха і стати з ворогом до бою.

Ти показав дорогу в рай, Але вона — через Голгофу. Тож нести хрест нам помагай, Бо ми без Тебе — ані кроку!

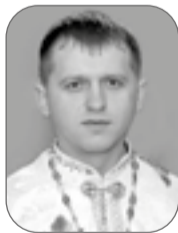
*Світлана ОЛІЙНИК.
с. Межигірці Галицького деканату.*

★ Вітаємо!

Отець Ярослав Дирів та імовість Марія, а також парафіяни церкви св. Параскеви с. Старуня Солотвинського деканату щирозсердечно вітають з днем народження

о. Івана ХЕРМАНЧУКА.

Дорогий наш отче, прийміть щирі вітання в знак великої поваги й любові до Вас, як духовного провідника, вірця сподвижницької праці в ім'я служіння Богові. Бажаємо Вам Господньої благодаті та заступництва Ангела-хоронителя, міцного здоров'я й достатку, миру в серці, мудрості й злагоди, щоб Ви і надалі впевнено та мудро спрямовували наші спрагли душі на дорогу спасіння. Господнього благословення у всіх добрих справах на довгий вік, на многії літа!

Отець Василь та всі парафіяни храму св. Ап. Петра і Павла с. Залуква Галицького деканату вітають з днем народження

о. Ігоря ПАСЕКУ.

Всечесний отче, прийміть найкращі побажання міцного здоров'я, щастя і Божого благословення. Хай Ваше серце буде зігрите теплом людської вдячності та шани, кожен день буде осяяний високим злетом душі, а добре самопочуття та гарний настрій стануть запорукою Вашої праці. Хай здійсняться всі Ваші мрії. Благословення й опіки Пречистої Діви Марії над Вами та Вашою родиною.

Отець Василь, о. Ігор та всі парафіяни храму св. Ап. Петра і Павла с. Залуква Галицького деканату вітають із 60-річчям дяка

п. Ярослава ГЛУШКА.

Складаємо щирю подяку за Вашу жертвенну працю. Зичимо Вам міцного здоров'я, миру, родинного тепла, рясних Божих ласк і благодатей, земних та небесних благ. Хай Господь додає Вам сил, підтримує у життєвих хвилинах, крипить у вірі. Хай Матінка Божа та Ангел-хоронитель опікуються Вами повсякчас на довгий вік, на многії літа!

* Перше Причастя

З Ісусом у серці

Погожий літній день став благословенням для сорока хлопчиків і дівчаток, які навчаються у 3-їх класах Радчанської ЗОШ I-III ступенів Тисменицького району. До цього урочистого дня вони довго готувалися.

Увесь навчальний рік діти крок за кроком пізнавали закони Божі. В цьому мудрим вчителем та щирим порадиником був для них отець-сотрудник церкви Покрови Божої Матері Іван Луцишин. Вкладаючи свою душу в кожну дитину, священник сіяв зерна любові й добра. Кожне його слово, кожне повчання знайшло свій відгук у щирих дитячих серцях. Після таких повчань нам, батькам, стало простіше спілкуватися з нашими синами й доньками.

Боязко та з великою відповідальністю учні йшли до першої Святої Сповіді, яку уділяли о. Іван та о. Петро Микитюк. З трепетом у душі молилися діти під час Святої Літургії. А потім наступили незабутні хвилини урочистого Святого Причастя. Схожі на ангелів, дівчатка — у біленьких сукнях з вишивкою та біленьких віночках, а хлопчики — у вишиванках.

У церковній тиші лунали щирі слова молитви першопричастників. Перша

Сповідь та урочисте Святе Причастя залишаться в серцях діточок на все життя.

Вийшовши з церкви з Ісусом у серці, щасливі, піднесені духом, малі причасники випустили в небо білі кульки, ніби ділились своєю радістю з Ісусом, Його Пресвятою Матір'ю та всіма Небесними Силами.

Радіють діти, сльози радості блищать на очах батьків, хресних батьків та всіх присутніх. Радіє Свята Церква, бо прийняла в свої ряди маленьких Христових воїнів. Тож побажаймо їм бути гідними цього високого звання.

Висловлюємо велику подяку о. Івана та о. Петру за їх невсипущу турботу про спасіння й просвічення людських душ, а також навернення до Христа шкільної молоді — майбутнього Церкви та держави України.

Вдячні батьки.

* Оголошення

З нагоди віднови обітів у Мирянському чині святого Василя Великого 7-8 липня 2018 р. Б. відбудуться реколекційні науки, які проводитиме о. Павло Яхимець ЧСВВ.

7 липня 2018 р.

12.00 — Свята Літургія в церкві Христа Царя оо. Василян в м. Івано-Франківську та реколекційна наука в приміщенні монастиря.

8 липня 2018 р.

10.00 — збір біля монастиря оо. Василян в м. Івано-Франківську та від'їзд до монастиря Успіння Матері Божої в с. Погоня Тисменицького району

йону (оплата — 30 грн; для малозабезпечених — безкоштовно).

11.00 — Хресна дорога в Погоні.

12.00 — Свята Літургія та віднова обітів.

14.00 — Реколекційна наука.

Довідки за телефонами:

067 704 1616 (с. Марія Кирилук);

095 475 5919 (с. Християна Голомідова).

* Словник-антисуржик

Мова — душа нації!

Мовні неохайності, що часто зустрічаються

Неправильно

- * Скамейка
- * Полотенце
- * Одіяло
- * Ковьор
- * Простиня
- * Утюг
- * Перчатки
- * Брюки
- * Карман
- * Світер
- * Шляпа
- * Галстук
- * Грязний воротник

Правильно

- * Лавка
- * Рушник
- * Ковдра
- * Килим
- * Простирadlo
- * Праска
- * Рукавички
- * Штани
- * Кишеня
- * Светр
- * Капелюшок
- * Краватка
- * Брудний комір

Підготувала Людмила ІВАНОТЧАК.

* З поетичного блокнота

Прости мене, Боже

Жила на світі Твоєму,
Не знаючи горя й біди,
Грішила, Тебе зневажала...
Прости мене, Боже, прости.

Було те дитинство безумне
Й бурхливі літа молоді.
Та тільки тепер зрозуміла...
Прости мене, Боже, прости.

Заблукана Твоя овечка,
Що хоче Тебе віднайти.
Благаю Тебе на колінах:
Прости мене, Боже, прости.

Та хоч я грішила в цім світі,
Служила одному Тобі,
Не знала я іншого Бога,
Прости мене, Боже, прости.

Як тяжко із світом прощатись,
Пора вже до Тебе іти,
Здавати рахунок прожитий,
Прости мене, Боже, прости.

Я вірю, Ти — добрий наш Батько,
Рятуєш від горя й біди.
Врятуй від пекельної прірви,
Прости мене, Боже, прости.

*Любомира ДМИТРИВ.
с. Гериня Долинського р-ну.*

Виготовляємо та встановлюємо для храмів, резиденцій, квартир

металопластикові вікна, жалюзі, ролети (захисні, тканинні), двері (шпоновані, МДФ, броньовані)

Звертайтесь за адресою:
м. Івано-Франківськ, вул. Незалежності, 53, фірма «Троя».

тел. (0342) 50 90 91, 067 661 92 59 (Богдан).

На світлині: Собор Погінської Богородиці.